

Szabolcsi Hubertné (Lujza néni), nyugdíjas óvodapedagógus

Minden gyermek növekedjen saját kultúrájában

Közismert tény, hogy a gyermek anyagi világban való leszületésekor megnyilvánulásának olyan sokféle lehetőségét rejt magában – gondoljunk például accecsemőre, hányféle hangot képes képezni?,- hogy bármelyik nép, nemzet közösségébe, kultúrájába is betagozódhatna. Mégis mitől lesz egy adott nemzet, részünkről épp a magyar nemzet tagjává?

Óvónői tevékenységem során mindig nagy hangsúlyt fektettem arra, hogy az óvodás gyermek rendszeresen **halljon magyar népdalt**, és az meghatározó élményt, érzelmei mindennapos kifejezési módját jelentse számára akár dalos, vagy éppen körjátékos formában, vagy csak úgy tevékenysége közepette induljon meg tőle a lelke. Jőmagam is gyakorta dalra fakadtam napközben egy-egy elfoglaltságom közepette. Sokszor még fegyelmező módszerként is alkalmaztam, mikor szóbeli figyelmeztetés helyett egy-egy helyzethez illő dallamrészlet énekeltem el. Eleinte furcsán méregettek, de hamarosan ők is átvették tőlem és remek hangulatban teltek napjaink. Így aztán a mi csoportunkban ez az érzelmi megnyilvánulás teljesen természetes formát öltött, sokszor még rajzolgatás közben is dalra fakadtak.

Az is eléggé köztudott – különösen **Molnár V. József munkálkodása nyomán** -, hogy a kisgyermekbe a Teremtő belekódolta azokat az egyszerű alapformákat, melyeket óvodás korában kirajzolgat magából. S ez is szinte az egész teremtett világban minden embergyermekben azonos, s egy közös eredetre utal. Tehát ebből adódik az óvónő feladata, hogy ha a saját kultúrájában szeretné növesztetni a gyermeket – s miért ne növesztené, hiszen ez is feladta -, megismertesse őket az ábrázoló - alkotó tevékenység változatos lehetőségein keresztül azokkal az ősi alapformákkal, melyek őseinkérzés-és gondolatvilágát tükrözik, akár népmeséink is. E gazdag formavilágba betekintést nyújtani, benne vezetgetni gyermekeinket – óriási elkötelezettséget és felelősséget ró ránk, óvónőkre. Hiszen az eleink formavilága, amit ránk hagyományoztak, nagyon messzi időkbe visznek bennünket vissza, s ebben a mindent elveszejtő mai világunkban már mi magunk is csillagászati távolságba kerültünk mindentől. Tehát sok kutakodást, utánjárást igényel elmerülni ebben a sajátosan magyar és gazdag népi formavilágban, hogy olyan biztos alapokat nyújthassunk a gyermekeknek, mely a későbbiek során erős lelki kapaszkodót is jelenthetnek nekik majd alkalomadtán.

Így történt, hogy **idővel az éneklés mellett „rászoktam” a népi motívumok festésére is**. Elsősorban fára, fa tárgyakra festettem. Elhatároztam, hogy a gyermekek környezetét ezekkel a szép népi motívumokkal díszített tárgyakkal gazdagítom. Számptalan lehetőség kínálkozott erre a csoportszobában.

Elsőként a babaszoba konyhaszekrényeit festettem meg, majd a lambéria szegő lévét, körbe - körbe. Ezt követte a fésüldő asztalka, s az összes fa fésű, amivel a kislányok és a kisfiúk is naponta fésüldöttek. Még születésnap ajándékul is kaptak tőlem ilyen díszes fésűt. Aztán egyre jobban belemerültem ebbéli tevékenységembe, s megfestettem az egyik szülőtől ajándékba kapott ládát, amiben a bábokat és a dramatikus játékokhoz használt egyéb kellékeket tartottuk. Az ebédlő szekrényünk sem maradhatott ki, fiókjaira szép virágminták kerültek, sőt a szalvétatartóinkat is népi motívumokkal díszítettük.

Ezt a tevékenységemet természetesen a gyermekek között végeztem. Kíváncsian ültek körbe, s kísérték figyelemmel egy-egy motívum megfestésének lépéseit, technikai eljárásait. Közben énekelgettünk, vidámkodtunk. Elkészültével ezek a tárgyak óvodai életük tartozékaivá váltak, s még csak inteni sem kellett őket arra, hogy vigyázzanak rá!

Nem telt el sok idő, s **a gyermekek maguktól kezdtek el virágokat rajzolni**. Ahogy érett bennük az élmény, úgy jött elő lelkükből igen gazdag formában mindaz, ami megérintette őket. A tulipán a legváltozatosabb formát öltötte rajzaikon.

Sokszor elcsodálkoztam egy - egy eredetimegoldáson, ami nekem talán eszembe sem jutott volna. Ösztönösen megőrizték a szerkesztés alapvető szabályait, s az általuk kitalált újabb megoldások is szervesen illeszkedtek a hagyományos formákhoz. Alkotás közben többnyire egy kupacban ültek az asztalnál, s miközben rajzolgattak, végig énekeltek az ismert és kedvelt népdalokat. Ilyenkor az én szívem is repesett örömben és csak távolról figyelve gyönyörködtem bennük. Az elkészült rajzokból kaptam tőlük ajándékba is néhányat, s azok közül a legszebbeket szeretném most megosztani veletek. Én egy gyönyörű szép tablókeretet festettem nekik emlékül, melyről ragyogó szemmel, bátran mosolyogva tekintenek lea számukra még sok meglepetést tartogató világunkba, dacolva tán az idővel is.

